ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY 2010/336/SZBP

ze dne 14. června 2010

o činnostech EU na podporu smlouvy o obchodu se zbraněmi v rámci Evropské bezpečnostní strategie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 26 odst. 2 a čl. 31 odst. 1 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Evropská rada přijala dne 12. prosince 2003 Evropskou bezpečnostní strategii, která vyzývá k mezinárodnímu řádu založenému na účinném multilateralismu. Evropská bezpečnostní strategie uznává jako základní rámec pro mezinárodní vztahy Chartu OSN. Posílení OSN a její vybavení prostředky nezbytnými k plnění jejích povinností a k účinnému jednání patří mezi priority Evropské unie.

(2) Dne 6. prosince 2006 přijalo Valné shromáždění OSN rezoluci č. 61/89 s názvem „Směrem ke smlouvě o obchodu se zbraněmi: stanovení společných mezinárodních norem pro dovoz, vývoz a převody konvenčních zbraní".

(3) V závěrech ze dne 11. prosince 2006 Rada uvítala formální zahájení procesu vedoucího k vypracování právně závazné mezinárodní smlouvy o obchodu se zbraněmi a ocenila, že výše uvedenou rezoluci podpořila jasná většina členských států OSN, včetně všech členských států Unie. Rada znovu potvrdila, že Unie a její členské státy se budou na tomto procesu aktivně podílet, a zdůraznila, že je v tomto procesu důležitá spolupráce s dalšími státy a regionálními organizacemi.

(4) Generální tajemník OSN zřídil 28člennou skupinu vládních odborníků s cílem pokračovat v diskusi o možné smlouvě o obchodu se zbraněmi. Tato skupina zasedala během celého roku 2008 a dospěla k závěru, že daná otázka vyžaduje další diskusi a že je třeba otevřeným a transparentním způsobem postupně vyvíjet úsilí v rámci OSN. Vyzvala státy, které tak mohou učinit, aby byly nápomocny státům, jež potřebují pomoc, pokud o to požádají.

(5) Ve svých závěrech z 10. prosince 2007 Rada uvítala zřízení skupiny vládních odborníků v rámci OSN a vyjádřila pevné přesvědčení, že komplexní právně závazný nástroj, který bude v souladu se stávající odpovědností států na základě příslušných norem mezinárodního práva a zakotví společné mezinárodní normy pro vývoz, dovoz a převody konvenčních zbraní, bude zásadním příspěvkem k potírání nežádoucího a nezodpovědného šíření konvenčních zbraní.

(6) Výzkumný institut OSN pro otázky odzbrojení podpořil tento proces provedením dvojdílné studie sestávající ze dvou podrobných analýz stanovisek členských států OSN ohledně proveditelnosti, oblasti působnosti a navrhovaných charakteristik smlouvy o obchodu se zbraněmi. Tyto analýzy, které byly provedeny v prosinci roku 2007 a v lednu roku 2008, posloužily uvedené skupině jako užitečný zdroj informací.

(7) Dne 24. prosince 2008 přijalo Valné shromáždění OSN rezoluci č. 63/240 s názvem „Směrem ke smlouvě o obchodu se zbraněmi: stanovení společných mezinárodních norem pro dovoz, vývoz a převody konvenčních zbraní", kterou se zřizuje otevřená pracovní skupina, jejímž úkolem je dále posoudit prvky zprávy pracovní skupiny vládních odborníků které by mohly být na základě konsenzu začleněny do výsledné právně závazné dohody o dovozu, vývozu a převodech konvenčních zbraní. Otevřená pracovní skupina se v roce 2009 setkala dvakrát a předložila Valnému shromáždění OSN zprávu, v níž uvádí, že problém neregulovaného obchodu s konvenčními zbraněmi a jejich převedení na nelegální trh je třeba řešit prostřednictvím mezinárodních opatření.

(8) Na základě uvedených závěrů Rady se Unie rozhodla, že podpoří proces vedoucí k uzavření smlouvy o obchodu se zbraněmi tím, že zahájí jednání, aby zapojila státy, jež nejsou členy skupiny vládních odborníků, i další aktéry, jako je občanská společnost nebo průmysl, za účelem prohloubení porozumění otázce a přispění k činnosti otevřené pracovní skupiny. Za tímto účelem přijala dne 19. ledna 2009 Rada rozhodnutí Rady 2009/42/SZBP [1] na podporu činností Evropské unie s cílem prosazovat mezi třetími zeměmi proces vedoucí ke smlouvě o obchodu se zbraněmi v rámci Evropské bezpečností strategie.

(9) V rámci provádění rozhodnutí 2009/42/SZBP Výzkumný institut OSN pro otázky odzbrojení jakožto agentura odpovědná za provádění rozhodnutí uspořádal mezi únorem 2009 a únorem 2010 šest regionálních seminářů, jednu doplňkovou akci a zahajovací a závěrečnou akci. Příslušné zúčastněné subjekty, včetně zástupců občanské společnosti, průmyslu a zemí, kteří se neúčastnili činnosti skupiny vládních odborníků, měly díky těmto činnostem možnost účastnit se otevřených neformálních jednání o smlouvě o obchodu se zbraněmi. Provádění rozhodnutí Rady rovněž poskytlo příležitost začlenit do probíhajícího mezinárodního procesu národní a regionální přístupy a určit oblast působnosti a dopad smlouvy o obchodu s konvenčními zbraněmi.

(10) Valné shromáždění OSN přijalo dne 2. prosince 2009 rezoluci č. 64/48 s názvem „Smlouva o obchodu se zbraněmi“, v níž bylo uvedeno rozhodnutí svolat v roce 2012 konferenci OSN o smlouvě o obchodu se zbraněmi s cílem vypracovat právně závazný nástroj s co nejpřísnějšími společnými mezinárodními normami pro převody konvenčních zbraní. V rezoluci bylo rovněž uvedeno rozhodnutí, že zbývající jednání otevřené pracovní skupiny budou považována za zasedání přípravného výboru konference OSN.

(11) Vzhledem k činnostem v rámci uvedeného rozhodnutí Rady, jehož platnost skončí v květnu roku 2010, k potřebě příprav na úspěšnou konferenci OSN o smlouvě o obchodu se zbraněmi, která se bude konat v roce 2012, a k doporučení obsaženému v rezoluci č. 64/48 – zajistit co nejširší a nejúčelnější účast na konferenci – by měla Unie podpořit přípravný proces vedoucí ke konferenci OSN s cílem zajistit, že do ní bude zapojeno co nejvíce stran a že na ní budou moci být učiněna konkrétní doporučení týkající se prvků budoucí smlouvy. Součástí podpory, kterou EU poskytuje procesu vedoucímu ke smlouvě o obchodu se zbraněmi, by měla být opatření na podporu vnitrostátních systémů kontroly vývozu a dovozu třetích zemí, aby splňovaly požadavky budoucí smlouvy o obchodu se zbraněmi,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Unie se za účelem podpory smlouvy o obchodu se zbraněmi zaměří na činnosti sledující tyto cíle:

— podpořit přípravný proces vedoucí ke konferenci OSN o obchodu se zbraněmi s cílem zajistit, že do ní bude zapojeno co nejvíce stran a že bude moci dospět ke konkrétním doporučením týkajícím se prvků budoucí smlouvy,

— podpořit členské státy OSN, aby získaly a zdokonalily národní a regionální odborné znalosti umožňující provádět účinné kontroly převodů zbraní, s cílem zajistit, aby budoucí smlouva o obchodu se zbraněmi byla, poté co vstoupí v platnost, co nejúčinnější.

2. K dosažení cílů uvedených v odstavci 1 uskuteční Unie tento projekt:

— uspořádání sedmi regionálních seminářů, zahajovací a závěrečné akce, až tří doplňkových akcí a šíření výsledků.

Podrobný popis výše uvedeného projektu je uveden v příloze.

Článek 2

1. Za provádění tohoto rozhodnutí odpovídá vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“).

2. Projekt uvedený v čl. 1 odst. 2 provádí Výzkumný institut OSN pro otázky odzbrojení (UNIDIR).

3. UNIDIR plní své úkoly pod kontrolou vysokého představitele. Za tímto účelem uzavře vysoký představitel s institutem UNIDIR nezbytná ujednání.

Článek 3

1. Finanční referenční částka pro provádění projektu uvedeného v čl. 1 odst. 2 se stanoví na 1 520 000 EUR.

2. Výdaje financované částkou stanovenou v odstavci 1 jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly, kterými se řídí souhrnný rozpočet Unie.

3. Evropská komise dohlíží nad řádnou správou výdajů uvedených v odstavci 1. Za tímto účelem uzavře s institutem UNIDIR finanční dohodu. V této dohodě se stanoví, že UNIDIR zajistí viditelnost příspěvku Unie úměrnou jeho výši.

[1] Úř. věst. L 17, 22.1.2009, s. 39.

4. Komise bude usilovat o uzavření finanční dohody uvedené v odstavci 3 co nejdříve po vstupu tohoto rozhodnutí Rady v platnost. Uvědomí Radu o veškerých obtížích v tomto procesu a o dni uzavření uvedené finanční dohody.

Článek 4

Vysoký představitel informuje Radu o provádění tohoto rozhodnutí prostřednictvím pravidelných zpráv v návaznosti na uspořádání jednotlivých regionálních seminářů, závěrečných a zahajovacích seminářů i doplňkových akcí. Zprávy vypracuje UNIDIR a bude z nich vycházet hodnocení prováděné Radou. Komise informuje o finančních aspektech provádění projektu uvedeného v čl. 1 odst. 2.

Článek 5

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

2. Pozbývá platnosti 24 měsíců ode dne uzavření finanční dohody uvedené v čl. 3 odst. 3. Toto rozhodnutí pozbývá platnosti šest měsíců ode dne jeho vstupu v platnost, pokud v této lhůtě nebude uzavřena uvedená finanční dohoda.

V Lucemburku dne 14. června 2010.

Za Radu
předsedkyně
C. ASHTON

PŘÍLOHA

1. **Cíl**

Celkovým cílem tohoto rozhodnutí Rady je podpořit přípravný proces vedoucí ke konferenci OSN o smlouvě o obchodu se zbraněmi s cílem zajistit, že do ní bude zapojeno co nejvíce stran a že bude moci dospět ke konkrétním doporučením týkajícím se prvků budoucí smlouvy, jakož i podpořit členské státy OSN, aby získaly a zdokonalily národní a regionální odborné znalosti, které jim umožní provádět účinné kontroly vývozu a převodů zbraní.

2. **Popis projektu**

2.1 *Cíl projektu*

Projektu dosažení těchto cílů:

a) podpořit přípravný proces vedoucí ke konferenci OSN o smlouvě o obchodu se zbraněmi, mimo jiné:

i) zvýšením informovanosti a znalostí členských států OSN, občanské společnosti a zástupců průmyslu o procesu vedoucím ke smlouvě o obchodu se zbraněmi a lepším porozuměním tomuto procesu,

ii) prosazováním inkluzivní, aktivní a účinné účasti co nejvíce členských států OSN na zasedáních přípravného výboru, která se mají konat v letech 2010–2011,

iii) stanovením a vypracováním konkrétních návrhů obsahu smlouvy o obchodu se zbraněmi, včetně co nejrozsáhlejší oblasti působnosti, parametrů a dopadů,

iv) prosazováním mezi třetími zeměmi co nejpřísnějších norem v souvislosti se smlouvou o obchodu se zbraněmi, a to i na základě regionálních zkušeností a nástrojů,

v) podporou přípravy konference, která se bude konat v roce 2012, tím, že se posílí vyjednávací kapacita účastníků;

b) podpořit třetí země v jejich úsilí o případné zřízení, zlepšení a uplatňování systémů kontroly vývozu a převodů, mimo jiné prostřednictvím:

i) pomoci při vytváření a prosazování licenčních systémů,

ii) pomoci při zlepšování dodržování vnitrostátních kontrol zaměřených na provádění budoucí smlouvy o obchodu se zbraněmi a při jejich vymáhání, včetně hraničních kontrol a monitorování vývozu a převodů zbraní,

iii) podpory při vypracovávání národních a regionálních zpráv o vývozu a dovozu zbraní s cílem podpořit transparentnost a odpovědnost při obchodu se zbraněmi,

iv) podpory větší transparentnosti a odpovědnosti při obchodu se zbraněmi prostřednictvím účasti na registru OSN pro konvenční zbraně,

v) pomoci snahám o označování a sledování ručních palných a lehkých zbraní na národní úrovni.

2.2 *Výsledky projektu*

Výsledkem provádění projektu bude:

a) větší informovanost a znalosti členských států OSN o procesu vedoucím ke smlouvě o obchodu se zbraněmi a větší porozumění tomuto procesu,

b) široká a podstatnější účast členských států OSN na zasedáních přípravného výboru, která se mají konat v letech 2010–2011, mimo jiné prostřednictvím vypracování konkrétních návrhů obsahu smlouvy o obchodu se zbraněmi, které by měly stanovit co nejrozsáhlejší oblast působnosti a co nejpřísnější normy;

c) větší informovanost třetích zemí o struktuře a fungování systémů kontroly vývozu konvenčních zbraní, mimo jiné prostřednictvím podpory za účelem lepšího souladu s vnitrostátními kontrolami zaměřenými na provádění budoucí smlouvy o obchodu se zbraněmi a za účelem jejich provádění, včetně hraničních kontrol a monitorování vývozu a převodů zbraní;

d) lepší vedení záznamů a vykazování zbraní, mimo jiné prostřednictvím označování a sledování zbraní a předkládání národních zpráv do registru OSN pro konvenční zbraně a lepší národní kapacity kontroly vývozu v zúčastněných státech.

2.3 *Popis činností*

V projektu je stanoveno uspořádání sedmi regionálních seminářů, zahajovací a závěrečné akce, až tří doplňkových akcí a šíření výsledků.

Regionální semináře se budou konat po dobu tří dnů na místě v cílových regionech, které bude určeno.

2.3.1 Struktura regionálních seminářů

Součástí seminářů budou tyto prezentace a diskuse:

První část (1. DEN a 2. DEN (první polovina)):

a) celkový přehled o smlouvě o obchodu se zbraněmi, o souvislostech, případné oblasti působnosti, parametrech atd.;

b) národní a regionální názory na smlouvu o obchodu se zbraněmi, včetně prezentace stanoviska EU k této smlouvě;

c) další aspekty smlouvy o obchodu se zbraněmi, včetně transparentnosti a opatření zaměřených na pomoc;

d) vypracování doporučení pro činnost v rámci zasedání přípravného výboru.

Druhá část (2. DEN (druhá polovina) a 3. DEN)

a) prezentace vnitrostátního a regionálního systému kontroly obchodu s konvenčními zbraněmi, včetně společného postoje Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu [1];

b) aspekty vytváření a vymáhání licenčních systémů, včetně právní a správní stránky;

c) otázky týkající se souladu s vnitrostátními kontrolami zaměřenými na provádění budoucí smlouvy o obchodu se zbraněmi a jejich vymáhání, včetně hraničních kontrol a monitorování vývozu a převodů zbraní;

d) otázky týkající se vedení záznamů a vykazování zbraní, včetně národních a regionálních zpráv o vývozu a převodech zbraní;

e) úloha a fungování registru OSN pro konvenční zbraně, včetně pomoci při předkládání národních zpráv do registru;

f) mezinárodní a národní nástroje pro označování a sledování ručních palných a lehkých zbraní a pomoc při jejich provádění.

Součástí třídenních seminářů budou zasedání pracovní skupiny zaměřená na konkrétní otázky týkající se smlouvy o obchodu se zbraněmi.

2.3.2 Účastníci seminářů

Účastníky těchto regionálních seminářů budou mimo jiné:

a) diplomatický personál a personál působící v oblasti vojenství a obrany ze zemí daných regionů, zejména orgány odpovědné za národní politiky související se smlouvou o obchodu se zbraněmi, včetně národních zástupců účastnících se činnosti přípravného výboru smlouvy o obchodu se zbraněmi;

b) technický personál a zaměstnanci donucovacích orgánů ze zemí v daných regionech, zejména orgánů zabývajících se kontrolou vývozu, celních orgánů a příslušníci donucovacích orgánů (dva účastníci z každé země);

c) zástupci mezinárodních a regionálních organizací, regionálně zaměřených nevládních organizací, skupin odborníků a místních/regionálních průmyslových odvětví;

d) zástupci UNIDIR a Úřadu OSN pro otázky odzbrojení (odboru pro konvenční zbraně a regionálního odboru, případně včetně regionálních středisek);

e) národní a mezinárodní techničtí odborníci na otázky kontroly vývozu konvenčních zbraní, včetně odborníků z Unie a zástupců průmyslu.

V závislosti na velikosti regionů se u každého semináře očekává účast 45 až 80 osob. První části každého semináře se zúčastní jeden diplomat nebo vojenský představitel z každého pozvaného státu a druhé části se zúčastní jeden technický úředník nebo úředník donucovacího orgánu z každého pozvaného státu. Země, jež budou na jednotlivé semináře pozvány, a účastníky vybere vysoký představitel po konzultaci s příslušnými orgány Rady na návrh institutu UNIDIR.

[1] Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99.

Pokud jde o technické i politické odborné znalosti, je třeba v patřičné míře zajistit účast odborníků z Unie na semináři.

2.3.3 Vstupní informace: výzkumná složka

K zajištění řádně podložených, věcných a včasných vstupních informací pro účely OSN je zapotřebí provést intenzivní výzkum. UNIDIR zadá příslušným výzkumným institucím či jednotlivým odborníkům až 12 podkladových výzkumných dokumentů, které se zaměří na některé zásadní otázky důležité pro projekt a regionální semináře. UNIDIR navrhne vysokému představiteli užší seznam případných výzkumných institutů nebo jednotlivých odborníků s důkladnou průpravou v konkrétních otázkách smlouvy o obchodu se zbraněmi. Vysoký představitel zvolí na základě tohoto užšího seznamu a po konzultaci s příslušnými orgány Rady nejvhodnější z kandidátů.

2.3.4 Regionální rozmístění seminářů

Regionální semináře se uskuteční v těchto skupinách:

a) jeden seminář pro Ameriku a Karibik;

b) jeden seminář pro Blízký východ;

c) jeden seminář pro severní, západní a střední Afriku;

d) jeden seminář pro východní a jižní Afriku;

e) jeden seminář pro východní Asii a tichomořskou oblast;

f) jeden seminář pro jižní a střední Asii;

g) jeden seminář pro region „širší Evropy“.

Navrhovanými předběžnými místy konání seminářů jsou:

a) Buenos Aires nebo Rio de Janeiro: pro Latinskou Ameriku a Karibik;

b) Káhira nebo Bejrút: pro Blízký východ;

c) Rabat nebo Akkra: pro severní, západní a střední Afriku;

d) Nairobi nebo Johannesburg: pro východní a jižní Afriku;

e) Jakarta nebo Peking: pro východní Asii a tichomořskou oblast;

f) Nové Dillí nebo Astana: pro jižní a střední Asii;

g) Moskva nebo Bělehrad: pro region „širší Evropy“.

Konečná místa konání budou určena tak, aby se maximálně využily zdroje, co nejvíce omezila uhlíková stopa a využila dostupná pomoc na místní úrovni. UNIDIR navrhne odůvodněná doporučení, pokud jde o místa konání, která posoudí a potvrdí vysoký představitel po konzultaci s příslušnými orgány Rady.

2.3.5 Zahajovací a závěrečná akce

Zahajovací akce se bude konat celý den s cílem představit cíle projektu mezinárodnímu společenství a získat zdroje informací od občanské společnosti, výzkumných pracovníků a nevládních organizací za účelem zajištění podpory projektu. Závěrečná jednodenní akce bude uspořádána s cílem prezentovat výsledky projektu. Konečné místo konání těchto akcí bude určeno postupem stanoveným pro výběr míst konání regionálních seminářů. V závislosti na dni přijetí tohoto rozhodnutí by se zahajovací akce mohla konat v rámci zasedání přípravného výboru konajícího se v červenci roku 2010.

2.3.6 Doplňkové akce

První doplňková akce bude uspořádána v rámci Prvního výboru (65. zasedání Valného shromáždění OSN) v říjnu roku 2010 a jejím cílem bude zvýšit informovanost zúčastněných stran, které se sejdou v New Yorku, o daném projektu a projednat některé konkrétní podstatné prvky s významem pro proces vedoucí ke smlouvě o obchodu se zbraněmi.

Druhá doplňková akce proběhne v rámci čtvrtého zasedání přípravného výboru smlouvy o obchodu se zbraněmi, jež se bude konat v roce 2011 v New Yorku, s cílem seznámit zúčastněné strany, které se sejdou tamtéž, s dosavadními výsledky projektu.

Třetí doplňková akce proběhne v rámci Prvního výboru (66. zasedání Valného shromáždění OSN) v říjnu roku 2011 s cílem seznámit zúčastněné strany, které se sejdou v New Yorku, s dosavadními výsledky projektu.

2.4 *Výsledky – zveřejňování*

ZPRÁVY – ZVEŘEJŇOVÁNÍ

Na závěr každého semináře a akce bude vypracována krátká souhrnná zpráva o diskusi, doporučeních a podnětech vyjádřených v souvislosti se smlouvou o obchodu se zbraněmi a o projednaných technických otázkách. Zprávy ze semináře, jež budou vypracovány v anglickém jazyce, budou zpřístupněny na internetu nebo na elektronickém paměťovém zařízení pro další šíření.

Návrh závěrečné zprávy, v němž budou analyzovány souhrnné zprávy ze sedmi regionálních zasedání a dalších akcí, jež jsou součástí projektu, bude vypracován a předložen k připomínkování na závěrečném semináři. Závěrečná zpráva bude zpřístupněna na internetu a na elektronickém paměťovém zařízení pro další šíření. Publikace shrnující závěrečnou zprávu bude zpřístupněna na internetu a v tištěné podobě.

3. **Délka provádění**

Doba provádění projektu končí 24 měsíců ode dne uzavření finanční dohody uvedené v čl. 3 odst. 3.

4. **Příjemci**

Příjemci tohoto projektu budou členské státy OSN, přičemž zvláštní pozornost bude zaměřena na státní orgány odpovědné za stanovování národních politik souvisejících se smlouvou o obchodu se zbraněmi, orgány zabývající se kontrolou vývozu, celní orgány a úředníky donucovacích orgánů, kteří si potřebují zdokonalit odborné znalosti, aby zajistili odpovědný obchod se zbraněmi a zabránili neodpovědnému šíření konvenčních zbraní v rámci budoucí smlouvy o obchodu se zbraněmi. Konkrétní příjemci budou vybíráni na základě užšího seznamu příjemců, který navrhne UNIDIR a posoudí a potvrdí vysoký představitel za konzultace příslušných orgánů Rady.

5. **Provádějící subjekt**

Technickým prováděním tohoto rozhodnutí Rady bude pověřen UNIDIR. UNIDIR plní své úkoly na odpovědnost vysokého představitele. UNIDIR spolupracuje s Úřadem OSN pro otázky odzbrojení a se členy úřadu přípravných výborů konference OSN o smlouvě o obchodu se zbraněmi.

UNIDIR případně spolupracuje s institucemi, jako jsou regionální organizace, skupiny odborníků, nevládní organizace a průmyslová odvětví. UNIDIR zajistí viditelnost příspěvku Unie úměrně k jeho výši.